

Sy-li spěwał,  
Pilnje džěłat,  
Strowja će  
Swójbny statok  
A twój swjatonok  
Zradny je.

Za staw sprócný  
Napoj mócný  
Lubosé ma;  
Bóh pak swěrný  
Přez spar měrný  
Čerstwosé da.



Njeh ty spěwaš,  
Swěrnje džěłáš  
Wšědne dny;  
Džěń pak swjaty,  
Duši daty,  
Wotpočń ty.

Z njebjes mana  
Njeh ól khmana  
Žiwnosé je;  
Žiwa woda,  
Kiž Bóh poda,  
Wokřew će. F.

## • Serbske njedželske lopjeno. •

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišćeženi a płaczi ščtwórtlětnje 2.— hr. i portom 2.50 hr.

### 13. njedžela po swjatej Trojicy.

#### Chžełch strowosěj dostacěj?

Jich wjele choroch mamy w našim čašku, choroch na cžěle. Šakle w chorosczi waži hebi cžłowjek šwoju dotalnu strowosěj. Čžeho dla šu choroscze, tať potom někotry šo prascha. Šo Božim šłowje ma Bóh tón šnjes trojaki wotpohlad: Šchorosěj móže scžěhrow hrěcha bneč, tšostanje Bože, šwoju šwojatu prawdosěj šjewiczi; i cžimž šo pschěhrěšicich, i tym šo tšostasch. Móže pak tež hrěđt k ublania bneč, cžłowjekow t rosumej, t pokucě wolacě, wot šwětnych swjastkow wotdžělicě, w ponižnosći šdžeržecě, kaž šo šwojatemu Pawowej džěšče (2. Kor. 12, 7). Še pak tež móžno, šo čže Bóh psches tšhoroscze — to płaczi pola wobroczenych — šwoju tšra šnosěj šjewicě kaž pola Marthy (Jan 11, 40) w scžerpliwosći a móžnej wěrije.

Šawopať, nětko psched Bohom cžicho bneč, psched Bohom šo šhlicě a potom we wěrije wot njeho šahojenje hebi wuprošneč, njeh njehřěđkownje abo psches ruku lěkarja, tať někotry na puczu hebi wustrowjenje pyta, kiž pucž pschiměry je a po Božim šłowje ša dušchu t šatamanštwu wjedže: tšodži někomu, kiž tšhoroscze šožohuje, i šym pathiju.

Njeje t wěrienju, kelko naščeho luda tutón cžěmny pucž kroczi. Šnaju tajku žonu, kotraž ša to šwoje wěšte porjadne rěčne hodžiny wotměwa a je tať wopytana, šo na dróšy džěczaze wšhčzi stejo widžicich. Wona mi wobkrući, šo šamo šdžěłani ludžo a wuczerjo hebi jejne kumšchth žadaju.

Š šłowu wišo šo prašcham, tať je to móžno w našim čašku, hđžež njewěra a wotpad wot Boha pschezo bóle pschiběra? Štej dwe pschicžinje. Š přěnja wopradowže druhdy pomha, hđž

tež husto jenož pschěhódnje a ludžo šo pschezo šašo cžěrjeni cžuju, šo pod móž tuteho šaprajazeho cžłowjeka podacě. Šle šo prašchamy, w kaškej polnomozny šo tute šahojenja štanu? Ša šaložku biblije dnyrimy prašicě: niž w polnomozny Boha ale šatana. Š to je druha pschicžina, cžeho dla runje njewobroczeni a šamo njewěrjaky tať bohacě na tutym puczu wustrowjenje pytaju. Čžertej naleži, Boži dobry wotpohlad, kiž tež i tšhoroscžemi ma, kašec a šo próžuje, na šwoje waschnje dušchi pschezo hlubšcho do wotwišnosěje wot hebie šacžahnyč. Šwopradowžita pokuta a wěrna žiwa wěra do Jesuša i tym šo mjenujzy šanicžitej!

Njeje lohko, cžłowjeka wot šatanšeho a šacžiklitwosčje šaroczenja pschěkwědcžicě. Šón wotmolwi: „Šomha tola“ a pschistaji: „Ššcho šo štanje w mjenje Boha Šótza a Ššyna a šwojateho Duča.“ Šha čžemny wobkěđžbowacě, šo niž Bóh jenož džitny cžinicz móže, ale tež cžert wo špodžitne mozy šamože. Šako Móšjaš a Šaron psched Šaraonom štejo po Božim šadawku džitny cžinjěščaj, powoła tehdy šarao tšch mudrych a kufarjow. Š cži egiptowšky kufarjo cžinjachy tež tať še šwojim kufšowanjom (2. kniha Móšj. 7, 11). Š psalmje 58, 6 šteji: „Škóž teho šaroczerja, kotryž derje šarocžecě móže.“

Šo šo pschi šožohowanju mjeno Bože tšreba, hiščeže ničšo njedopokafa ša dowolenosěj šaroczenja ale padnje pod šud wot 2. lista na Korinthsčich 11, 13—14: „Ššchetož tajzy šakšchmi póšłi a jebařzy džělaczerjo pscheměnja šo do Šchřstufšowych póšłow. Š to tež žadym džitw njeje; pschetož wón šam, šatan, pscheměni šo do jandžela teho šwěłka.“ Šo tu wopradowže šatan šo jenož do jandžela šwěłka pscheměni, wupokafa šo i žyšeho waschnja šahojenja. Čžitaj w šwojatym pišmje, kaž šnjes



Jesuf a japoschtoljo thorych jahojichu. Czinjachu to bjes kozdeho wofobinskeho muzicka, i zyla darmo a jenož i wotpohladom, hrěšnikow do žiwjeniskeho šhromadženstwa i Bohom pschijeseč, Bože kralestwo twaricz; woni czinjachu to se spohladnjem na Boha a w Božej mozy.

Zyle hinaf pschi požohnowanju. Tu šo wot thoreho ani pójnacze hrěchow ani rostacze a pofuta nježada, ale na najšwofkowniške wašchnje šo tute „kufanije“ stanje. Kufar praji ja kóždu thoroščę šwoju wošebija: „Wofu, kotraž na pschiklad pjač; krejšožohnowanju pola někotreho tak rěka: „Blut ist mein Wille, Blut kleibe auf.“

Šdže je pschi tym šowjarko šwajateho mudleriškeho ducha, wot czehnjena dusče do Božeho towařstwa? Njedychuje tuje nawopaf tute zyl. wafchne ducha najšlubšeje cziny? A po tym tež to šledowaze. Šdžž tež šo boja, šjawnje pjenješ ša šwój kufanjški hrěch šebi šidrič, šo njebh. šo rošforiši i škarjami abo i poliziju, „tola dobrowólne dary“ i džakom šo pschifofaju. Šona, kotraž wjele šaroczi, kwoje wufke doš dn šamuwje, je tež zyle šwědomštwje wot teho šwoje dawki placzi. Šaf šafšlepjeni eži ludžo šu, fiž tak pomeč ežemnošęze šebi žadajzy mēnja, „šo Bóh psches pjenješ šo nišowacž dawka k jahojenju, pofafuju japoschtolške šlufki 8, 20: „Šo bychu woje pjenješ i tobu šatamane byle, šo šebi pomyšlitič, šo Boži dar psches pjenješ može dostaty byč.“

Šle teho dla je to šožohnowanje tak štraščne, dofelž tež ša wěčnu šbóžnoščę štraščne šezěhwi i teho šleduja. Bože šlowo praji w 5. knihach Mójš. 18, 10—12 jajuje, šo tajki šarjeknje „je temu šnješej hrošnoščę!“ Tajki ežlowjet, fiž požohnuje, placzi psched Bohom ša kufarja, a w šewjenju šwj. Jana 21, 8 šteji wo nim, šo wot wěčnjeje šbóžnoščę je wufanfujeny, hacž runje šo še mšchi abo Božemu blidu džerži „šich džěl budže w tej luži, fiž šo i wohenjom a je šchwablom hori.“

A tež tón ežlowjet, fiž tute ežemne mozy šebi žada a trjeba. i tym Bože poklecze na šo ežehnje. Wašhonenje pofafa, šo tajki ežlowjet wošebje i ežčfimi myšlenni šo bēdžicž ma, k žanej prawej žiwjej wěre do šewja, teho jeniežkeho Šbóžnika, njepšchindže a jemu wošebje ežčfko padnje, zyle k šwojemu Šbóžnikaj šo pschepodacž. Njeměrna wofa hufšo jehw dusča hacž do wěčnoščę.

Jenož jedny pučž k wumožanju je daty: „B ó j k J e s u ſ e j ! M ó ž n i ſ h i hacž šatan je wón! Šeho šwajata krej može tež tebe wučžicž a jahojicž. Njetrebašch kufarjam hieč ale možešch k njemu pschicž. Wón može pomhacž. (Šift na Šebr. 2, 18!) Wón roštorha wšch šwajski ežemnoščę, wón jahoji tež wšch thoroščę. Š, šo by najprjedy twoja dusča w nim šo wufrowika, dowěš jemu, šo tež potom tebi ša twoje ežčfko to prawe dawka!

### Biblija w Chinje.

Šaž Lutherowa šeptember-biblija šetka a to 17. šeptembra — po prawom 21. šeptembra — šwój 400 šetny jubilej šwječzi, tak šwječzi šetka čhinfka biblija šwój 100 šetny jubilej. W šecze 1822 bu přenja do čhinfše rěče pscheložena biblija wudata. Wšty dr. Morrison bē ju pscheložil.

W šecze 1920—21 pōšla Britiške bibliške towařstwo do Čhiny 5505954 biblijom. Š tutech bu jich pschedatych 3067115. W nowšchim ežaju ežičeža šo tež biblije w nowym čhinfkim pišnje, kotrež šynti po nowym wošebitym wašchnju wofnamjenja. Š tutech bu jich w našpomnjentym šecze tež 88209 biblijom roščerjentych. W šecze 1919 njebē jich to hiščeže pol tak wjel. Mimo Britiškeho bibliškeho towařstwa dželatay w Čhiny tež hiščeže Šchottiške a Ameriškawe bibliškeho towařtwje. Tež mó-

žešch šecze biblijom wob šeto roščerjentych na 6 000 000 woblicicž.

W tutym jubilejnym šecze biblije mēl ša kōždeho, šotryž ma někajki dar dacž, njech k narodninam, njech k hodam abo njech hewaf, tutón dar byč biblija abo nowy šačón. Wš mamy tež psches našch Šafike hlowne bibliške towařstwo pōdla šerbšete biblije tež šerbšti nowy šačón a to tajki je psalmami a tajki bjes psalmow.

### Zyrkej a štat.

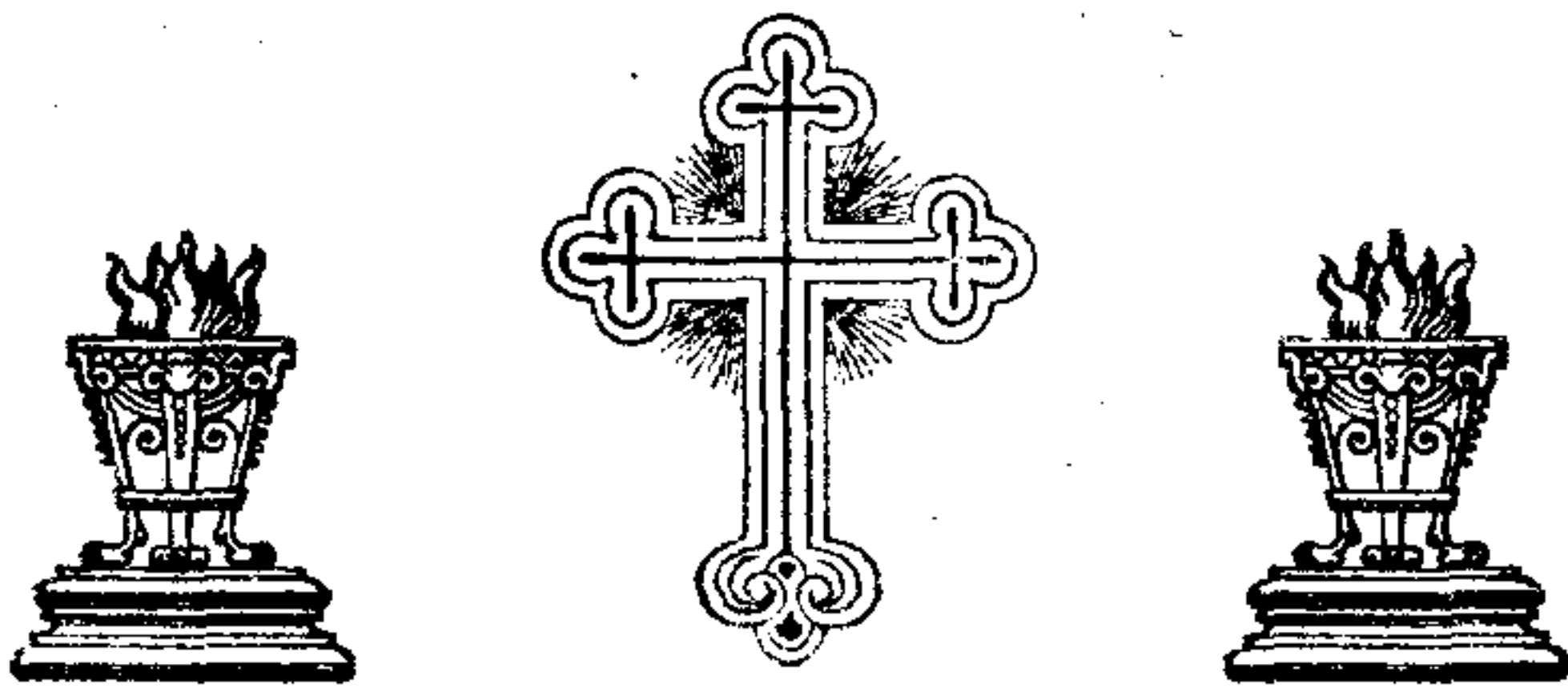
Pschezo šašo a šašo nowinařstwo, kotrež je napšchecžiwwe zyrkwi, špytuje, zyrkwine dawanje wučicž ša šechowanje k wufšupjenju i zyrkwe. Ma i tym wufšęcha a šašo tež niz. Š tych, šotšiz šo šafšlepčž dachu, wročeža šo pschezo wjazy šašo k zyrkwi, tak bōrny hacž šu šašo prawje widžazy a šo došladaju, šchto šechze i teho byč. Šecze wufšupow wotebjera tež byrnjež šo bōle šechuwawo, a nawopaf pschibera pschi wšchēm šechowanju šecze tych, šotšiz šašo do zyrkwe šafšupja. Šchiklad ša to je zyrkwiny wofrež Wufkeho Šajna. W přenim bērtlku tuteho šeta wufšupi tam 219, w druhim 178. W druhim bērtlku šafšupi tam 24. W šašdženym šecze je šo w Němškej na 8000 do zyrkwe wročežilo, a to w krajnje nad Rheinom 356, we Weštšalenskej 550, w Šafikej provinzy 906, w Prufkej 4570, w Auhalęze 430, w Thiringškej 538 a w Šafškej 789.

— Psches nowiny džę powječę, šo šo šafški šejm bōrny rošpušchęzi a šo šo hižo w oktobrje i nowa wofi. Tu je škladnoščę ša kōždeho pschecžela zyrkwe a kōždeho šchęšęžijana do žyfa — njech to mužški abo žōnška — šo wo to poštaracž, šo rošrižazu wjetšchimu w šafškim šejmje doštanje jena wjetšchina, kotraž je šchęšęžijanka a zyrkwinka. Doniz kažazy a šahubjazy materiališmus wjedniřtwu njeshubi, přjedy njebudže nam pomhane. — Šchtož tak wo žyšym krajn placzi, placzi tež wo jenotliwym ežlowjeku. Dolhož je ežlowjet wotročč materialištiškeho smyšlęnja, t. r. dolhož jehw myšl a wufroba na šemške a šachodne jenož šložena, njęje jemu k pomhanju, njepšchindže k šmufšownej špofowščęzi, njepšchindže k šacžucžu a k wobšedženštwu wěrneho šboža.

### Š blifka a š daloka.

— Ššwjedženje. W šetnym ežaju wotmēwaju šo wšchelake šwjedženje. Wšes špewaniřko-towařšchym a športškim wotmēnjeja šo tež šchulške. Tute pošlednje šnadž šu te, kotrež šo nabōle špodobaju mjese wšchifkimi. Šchto traž njeby rad hodžim abo tež dlęje pschikladowaf tym wješolym džęčazym špewam a reřkam. Lubofny pižany wobras šbožowneho džęčatřwa na jelenej luzy abo jahrodže! — Nēhdy bychu tajke šchulške šwjedženje i tym škōčęne, šo bu jedny džakny šhērlušch šanjęeny. Dženka drje šo to porędko stanje, a tola njeby žohnowanje je tuteho wufšowawo, njech by šnadž šo tež hafle po šetach šjewiwo. Šchirunaj k tomu ežičlo 6 tuteho šeta, nastawf „Ša čžu tebe požohnowacž a ty budžešch požohnowaný.“ — Njeby šo tajki džakny šhērlušch šašo pschi kōždym šchulškim šwjedženju špewacž wofl? — Šo je tola jenož do wole wšchčch pschi šwjedženju pschitomnych date, wošebje wučerjow, džęčzi, šchulškeho pschedšetičęřtwu a niz najpošledy tych šaršchich. —





Ś pialma 84, 2. 3. a 12.

## 75lětnemu kermušnemu swjedzenju Klětnjanskeje

staroluthersteje wošady,  
dżeń 10. požnjeńza 1922,  
spěw\*

— ſ Alfajiskim hronom, spěwajomny ſ hłogom:  
„Nětk hwal, o duscho, hwal re.“ —

Tsi schtwórczyny ku saschke lěstotetka,  
so dom Twój Boži, lutherste stadleschko  
tu w Klětnom herbste shromadžene,  
stoi pod widomnym schlitom Božim.

Duž dženka slobnje spominasch wošebje  
na skutki Bože, kiž so tu stala ku  
lěť pjećachydomdžešat dołho,  
hdyž je Cze sđeržaka Boža swěra.

Dom Boži tónle lubosne byhlenje  
je byl Czi Bože, so po nim žadasche  
kej dusche wšichlich wobhnadžennych,  
kotkiž so žiwjachu ſ Božim hłowom.

Tu swjebeleschtej cželo a ducha so  
Czi w žiwym Bošu, kotkiž Czi klónzo bč  
a schlit pschi poděndženjach wšichlich  
sbóžnych we wěrje a wutrajnosčzi.

A sašo w horju hótim a cžěknosčzi  
je dawak hnadu ſ cžesčzu Czi bohacze  
a wotkamał Czi njeje ženje  
dobrotu žanu po swojej swěrje.

To dživ je Boži, so hiščeže žiwlich so  
na pastwje hłowa Božeho wěčneho,  
kiž ſ wusnacžom je Lutherowym  
dotal tu Tebi so wukhowalo.

San Nilian je herbsti Twój pastnr byl,  
kiž sawostajil Sserbam wšchem hešlo je  
— to snate, nješmjertne a hławne:  
„Sserbja, kej pěstuježe rěčž a wěru!“ —

Schtož namrěli Wy ſ wótžow seže pobožnych,  
to sakhowaježe swěru a ſ krutosčzu:  
rěčž macžerņu a žiwu wěru,  
— so byščeže bohaczi w Bošu byli! —

A miłosčž Boža kři a sđerž, stadlo, Cze  
a žohnuj Tebie do wscheho pschichoda,  
so klónzo by a schlit byl Tebi  
Jesuf Jehodah, kiž kral je wěčny!

A sakhowacž chze Tebie, hdyž dowěrlich  
so jemu poknje, pschi wšichlich njewjedrach.  
Hdyž swět so kur-wi na Tebie,  
wostań czi klónzo a schlit Twój Sbóžnik! —

## Džaf, cžesčž a hwalba budž swj. Trojizy.\*

Hłob: Hdy bych ja ſ tyhož jashkami re.

Džaf, cžesčž a hwalbu saspěwamy  
Czi, Anježe Božo, dženka tu,  
hdyž wobdarjeni pschithadžamy  
psched Tebie — ſ tutej swjatnizu!  
Ty, Božo Wótče, wotšewjesch  
tu pschezo naš a žohnijesch! —

Ty, Anježe Jesu, shromadžujesch  
kej tudy swoje stadleschko;  
sa Sbóžnika so postičujesch  
nam hrěschnikam a kralestwo  
tak twarisch do naš psches hłowo,  
kiž předuje nam tudy so! —

Ty, swjaty Duch, wušwjećujesch  
kej wutrobu sa žyrkwicžku  
tu naschu a ju wupňschujesch  
najkražnišcho je swjatoseču,  
so džeczi Bože rěkamy  
a swjatniza my Boža hmy! —

Tak žórlo nam by sboža wscheho  
Ty, swjata Boža Trojiza! —

A klucž je herbstwa njebieskeho  
dar hłowa a wotkasanja.  
— Duž cžesčž a hwalbu spěwamy  
Czi, dokelž žohnowani hmy.

M. U.

\* Kěrluscht „do předomanja“ pschi Klětnjanskim 75lětnym kermušnym jubileju, dżeń 10. požnjeńza 1922.

## Krótka rošprawa —

ſ 75lětnych žyrkwinskich stawisnow Klětnjanskeho staroluthersteho stadleschka — budž tu podata ſ tym, schtož sečěhuje:

W lěče 1843 běchu powěseže a spiski wo lutheriskim hibanju, wošebje we Schlesstej w lětach 1830 hačž 1840 a jeho statnym potkěčowanju — hano ſ wjazhlětnym jastwom wjazornych lutherstich duchownych — (Kellner we Schwirzu žele wošebje) —, tež do Wufrancžiz a wokolnosče došchle. — Wošebje 2 pobožnaj muzej nimo wučerja S. Duchmana — schewž S. Urban tam a w Walej Woleschnizy pschi Klětnom žiwnosčžer Ksch. Lehnik — a bórny mnohy drusy (n. psch. bu 2. njedž. po 3 kralach — 17. wulkeho rózla 1846 — hromadže na 100 spowjednych ſ pruskeje krajneje „uněrskeje (unierskeje)“ t. j. ſ reformierskeje směschaneje žyrkwje do luthersteje žyrkwje pschijatyč, kotraž nětk swobodna žyrke luthersteho wěrwusnacžka je a so starolutherstka njenuje. — Tam jich přeni duschowpastyr bč němstki duchowny Gekner w Freystacze w Delnjeje Schlesstej, a jich „modleńja“ abo městno Božich hlužbow najprijedy w Dubom w domje kublerja Womečerka.

1846 potom hebi we Wufrancžizach žyrke a bórny tež fariski dom natwarichu a 1847 w Klětnom, hdyž bu žyrke na reformaziskim swjedzenju (31. X.) pokwjećžena, a farste bydlo 1859 pschiprawjene. —

Sserbski duchowny San Nilian ſ Kotež bu sa dalšcheho pastyrja kužiskich lutherstich Sserbow w Pruskej dobyty a powolany a mějesche wón lutherste stadleschka tež Delnjeje Kužizy wokolo Rocžebuska hačž do Włotow dele sastaracž.

W lěče 1854 pak wón ſ wulkim dželom swojeje wobschěr-



neje herbsto-němskeje wošady do Ameriki wučahny. **Plětnjanská** wošada, tehdy psches 800 duschow hynla, bu wo wjazg hacž pokojzu mjenscha. **Hyrtwinke** njeby so ja lutherstich **Sserbow** w Pruskej hluboko pomrčzi; tola **Boža** hweera dale trajesche. — Němski duchowny **G. A. Gumlich** (1855—62) bórsh tež herbsti předowasche a po nim tehorunja **A. Ebert** (1862—66). Po jeho wotkhadže do **Klufcha** bu **Wufranczizy-Plětno** hamostatne wošadžinstwo a sastupi do njeho **Němž J. Greve** (1866 hacž 1 jutram 1875), kotryž tež herbsti nawukny a předowasche. — Wot našymy 1872 hacž 1 jutram 1874 jeho pomoznik a (pobymšchi s pomocnym duchownym w **Pólskej**) jeho naslědnik we **Wufranczansko-Plětnjanskim** farstwie wot hwojatkow 1875 běch rodzeny ja — podpisaný — **Sserb**, kiž rjez móžu a hnmě: „Lět 30 hý wudžeržal a wšhelki wichor pschětrač“ — wožebje w boju wo **Sserbschczinu** we **Wufranczanskej** schuli, hdžež (pschi wotbnczu tam herbsteho wučerja) poslednje 10 lět ham (s knježestwa w **Věhniž** bē wob tndžen jenicžka hodžinka k temu dowolena) herbste džeczi herbsti snajmjenscha cžitacž nawuczowach. —

Sprózný a nimale do roma hotowy so s lětom 1903 na wot-pocžinł podach. — **Mój** naslědnik **J. Schachschneider** bē sažo **Němž**, kotryž so prózowasche herbsti nawuknyč; tola našymu 1911 so sažo do **Němžow** wróczi, a jeho naslědnik **J. Viehler** (**Béler**) dotal je **Němž**. —

Dač **Bóh**, so by **Sserbam** tam byl sažo herbsti duschow-pastyr wobradženy a jim so s tym po móžnosčzi položilo žiwjenje a sadžerjenje po hēble nješmjertnym jich přenjeho herbsteho duchowneho **Jana Kiliana**:

„Sserbja, sakhowajče hweeru hwojich wótzow rěčž a wěru!“ —  
**Farar omr. M. Urban** w **Rhróstawje**.

## Sserbowka w Ssurinanje.

(Stónčenje.)

Jako so **Jan Boholub Garmann** s **Marju Lobachez** wozeni, mějachu **Dchranowizy** bratsja hižo rjanu mizionistku staziju s mjenom **Charlottenburg** pola města **Paramaribo**. Tola hida europistich ležomnoščerjow pscheczivo mizionarom pschezo hšchčeje wobstejesche a tež **Marja Lobachez** je pod nej cžežto cžerpicž měla. S tuteje stazije noschachu ochranowizy bratsja ewangelij do amerikanskeho pralěža, hdžež cžornuchojo we wukhowanym wješkach bydlachu, a wšchudžom jakožichu s wulkej pródu a lubošczu male hšcheczijanske wošady. Tudy pschebynwasche **Marja Lobachez** wot lěta 1826 hem a na tutym polu skutkowasche hweeru se hwojini mandželstwu. Porodži jemu wjazore džeczi, kotrež pač dychbjesche wšchitke hižo do hēdmeho lěta do **Europy** póžfacž, dokelž móža džeczi hšchčeje njenje hacž dorosčeni ludžo tute žadlawe podnjebjo (klima) njescž. Džeczi wukublachu so we **Malem Wjelkowje**. Wěsche to pschezo dželenje na cžadž žiwjenja. Ani jene jenicžke njeje maczerje sažo wohladalo! Wěsche stajnje teho mēnjenja, so měštno, na kotrež je ju **Bóh** ham powołač, nješmē nihdy wopuschczicž. S swojeho **Sbóžnika** dla je so hwojich najrjejšich macžernych radoščow jdata! Haj, bójška móž, bójška luboščž bēsche w tutej **Sserbowzy** žiwa! Najšferje w lěče 1844 šhubi tež hwojeho mandželsteho, kiž — hewač strowy a hyluy muž — nahle na hynizu semrē. A nětko stejesche žyle hama w dalokej zusej krajnje. Nichtó so jej njeby džiwacž, hdy by so domoj k hwojim horzolibowanym džecžom wrócžita. Me wona tu wosta. — Wěsche tam drje hšchčeje druhich mizionarow, ale mordarsteho podnjebja dla njechasche s tutych žadny wjazg do straschneho pralěža hieč. Šchto budže nětko s tymi malými rošpróschonymi wošadami? Šnano sažo padnu do stareho póhanstwa? O ně! **Marja Lobachez** s **Turnowa** tu je, kiž pod pal-

mami a bananami nutraje špewa hwoj herbsti **Wótcze** našch. A se teho herbsteho modlenja cžerpa tajesje mož, so so hnydom rošbudži, na měštno tutych mužow stupicž. **Rutka** hama, bješe wšchčeje bojosče, s wulkej dowěru do hwojeho **Sbóžnika**, pucžowasche wot nětko psches hšchcziny amerikanskeho pralěža, wopštomasche wošhocžene wošadki, předowasche, wuczesche, wotkhadowasche thorych, sastarowasche džeczi. Mizojemšzy ležomnoščerjo ju pschescžehowachu. Ach, šchto bēsche jej wo to! Hdžež bēsche podnjebjo najbóle straschne, hdžež bēsche hšchczba najbóle wobčežna, hdžež bēchu tradanja a hēbjesapřecža najwjetšche, tam wona skutkowasche. Kaž bēsche hwojaty **Barwol Židam** se **Židom** a **Šrjekam** s **Šrjekom**, tač so wona nawuczi, žyle po waidnyh cžornuchow žiwa byč. Wudlesche w jich niskej hētz. Špasche w nozy na nabej semi bjes toža a bjes hafa na moštin (kalate kuntwory), šchtož hewač žadny **Europjan** wutracž njemóže. Njebojesche so tež natylnitowch thoroščow, se kotrychž je drje hōbu najšaloštnišcha a najbološtnišcha **elefantiasis**, na kotruz cžornuchojo hūsto šchorja. — Nožy thoreho hrošbuje šubnitej, a thory so pomatu se wulkim bolosčemi wumori. Wšchēs pjecž lět je **Marja Lobachez** takle žyle hama we wulkim pralěžu mjes cžornuchami žiwa byla, a to njeprčestawajzy. Jenicžki bēchu cžlowjek mjes lutymi džiwimi! Sa pjecž lět halle wróczi so přeni trócž sažo do města **Parambira**, ale jenož na jedny jenicžki dženi. Jako chycu ju tam radži dlěje wobkhowacž, wona to kručje wotpošasa, prajzy, so so teho boji, so so smjechzi a so potom s pomjenšchenej lubošczu do hwojeje hamotnoščje wróczi.

Tute cžežke žiwjenje pač je stónčnje tež jeje cželnu móž šerdalo! Kažki bēsche jejny wukhod? Wšchi wotkhadanju cžornuchow, kiž bēchu na **elefantiasis** šchorjeli, so runje s tutej žalosťnej cžornostej thorošču nakasch. Sacžrunjež mjesesche cžežke bolosče pschětrač, je tola s njewišchēdnej hweeru dale skutkowata, wožebje džeczi rošwuczowata, doniž so dospoťnje njesowesch. Šchtyri njedzele dolho ležesche potom hšchčeje we wotawřenej cžornostej hēče na nabej semi bjes wšchitkeho wotkhadanja a bjes najnusnějšich hēdkow. Jako bēchu wo jejnej nusch w měsčje **Parambirje** hšchcheli, póžtachu po nju cžolmit. Na hnjercž žłaba wróczi so k hwojim. Móžesche so lēdna hšchčeje hibacž. Šejna duscha pač horjesche so s njebjeskej radošču. Wěsche polna džakowanja a hwalenja! Tež w měsčje nočnyšche hinač hacž na nabej semi ležecž. Tak je wumrēla. Wječor 30. dezembra 1853 rošbudži njebjeski **Wótz**, so hnmē tuta jeho najhweřnišcha hšchczbna hwojatol cžinicž, a wša ju k hēbi do hwojeho njebjeskeho raja. —

Wšchčeje dženkja šteja pod žohnowanjom tuteje **Sserbowki** jejni potonizy, kiž hēbi jako hwojate namrēštwow listy hlowaja, kotrež je něhdy hwojim džecžom je hšchbinow pralěža s njetowstojnej ruky pišala. Njeje ženje prawje němszy pišacž nawukla.

Wšchis spomnjenje: So hnmē tutu frašnu **Sserbowku** šejnal, ja to mam so našchemu dobročeslej, knjesej **dr. Franz** w **Gnadenfeldze** džakowacž, kiž je mje kēžbneho cžinil na knihu „**Fünzig Jahre unter Tibetaner**“, w kotrež pišacžel **G. Seyde** na hwoju woyku **Marju Lobachez** spomni a wučah se nělotrych jejnych frašnych listow podawa. We hwojim pschēdnoschku na **Macžicžnem** jubileju hnmē hižo wušte štyki mjes **Bratrowskej** **Jednoty** a **Sserbami** wušbēhal. Wo nich ma tež tuton mój nastawč a druge kiž chzu da-li **Bóh**, hšchčeje wosjeticž, hweščicž. Wš **Sserbja** mamy wšchu pschicžinu, pschi šchadžazem jubileju **Bratrowskeje** **Jednoty** džakowni byč. **C. W.**

Samolowity redaktor: farar **W y r g a c ž** w **Mošaczach**.

Čižčž **Ssmolerjez** knhicžisčezčejnje a knihačnje, šap. družstvo s wobmj. rukowanjom w **Budychinje**.